

A lap szellemi részére vonatkozó
minden közlemény

Margitai József szerkesztő
névére küldendő.

Kiadóhivatal:

Fischel Fülöp könyvkereskedése.
de küldendőök az előfizetési díjak
nyitlterek és hirdetések.

MURAKÖZ

magyar és horvát nyelven megjelenő társadalmi, ismeretterjesztő és szépirodalmi hetilap.

Megjelenik hetenkint egyszer: vasárnap.

Hirdetések jutányosan számíttatnak.

Előfizetési árak:
Egész évre 8 kor.
Fél évre 4 kor.
Negyed évre 2 kor.
Egyes szám ára 20 fill.

Hirdetések elfogadátának:
Budapesten: Goldberger A. V. és
Eckstein B. hird. irod. Bécsben,
Schalek H., Dukas M., Oppelk A.
Általános Tüdőítő-írdetési osz-
tálya Budapest.

Nyitlter petítora 20 fill.

A »Csáktornyai Takarékpénztár«, »Muraközi Takarékpénztár«, a »Csáktornya Vidéki Takarékpénztár« s a t. hivatalos közlönye

Iskola és család.

A család és az iskola közt nincs meg az a kellő egyetértés s együttműködés, melyet a helyes nevelési tekintetek követelnek. Oly két hü és elválaszthatatlan társnak kellene lenni az iskolának és családnak, a kik egy s egyenlő művön dolgoznak. S ez az, a mi éppenséggel nem történik. Minkét társ inkább elválasztva él, mint együttesen. Mind egyik más irányban működik, saját kezére; s így alá lesz mosva és dűledezik a nevelés épülete.

Nagy hiba az, hogy ezen két fontos nevelési tényező közt nem létezik minden oldalú és racionális érintkezés. Nyilvánul ez mindenütt s mindenben. Nevezetesen az iskolai tanulás folyama alatt nincsen kölcsönös megegyezés az iskola s a család között, úgy hogy a tanító sok szülővel általában nem is jön érintkezésbe, sokkal pedig csak akkor ismerkedik meg, ha beszaladnak az iskolába dühöngve a miatt, hogy elkényeztetett gyermeküket állítólag »bántották.« Oda futnak akkor már kész ítélettel is — minden vizsgálat nélkül. Ezek bizony igen sajnós és nem ritka jelenségek.

Mennyire elégtelenek ezen érintkezések s még hozzá, mennyire silány az iskola iránti érdeklődés: ezt legjobban azon tény bizonyítja, hogy sok szülő még azt sem tudja, melyik osztályba jár a gyermek és ki a tanítója.

De ha az érintkezések egyrészt éppen

séggel elégtelenek, másrészt ismét gyakran — sok is van belőlük. Keresni szoktuk, — mint ez már az életben szokásban van inkább a hatalmasabb és befolyásosabb társadalmi egyénekkel való érintkezést.

Azonban ezen »uri érintkezések és összeköttetések« is rettenetesen kevés nevelési háttérrel bírnak; sokszor semmivel sem, néha pedig mit sem ér az egész. Itt ugyanis úgy beszélnek a gyermekekről, a hogyan azt diktálja a hazugság s az egyes szülők gyermekei iránti majomszeretet. A felelt kölcsönösen lizelegnek és tömjéneznek egymásnak, úgy hogy még az Uristen is a menyországbán megsokalja — és megresteli a dolgot.

Vannak egyebbiránt szegény szülők, kik nem is óhajtlják a tanító látogatását s a vele való érintkezést általában. Ennek az okát pedig keresni kell a felfrertesben, időhányban, a jobb ügy iránti lanyhaságban, főleg pedig a szegénységben, restelkedésben, mely mintegy azt parancsolja a szegény szülőknek, hogy szegényes hajlékuk ajtaját zárják el az uri látogatások elől.

Mindezen dolgoknál azonban sokkal rosszabb az, hogy a tanító, ha a néppel érintkezik, sokszor sok bajnok, ugyszólván pokóli kínoknak van téve. Vegyük csak figyelembe az ő függő helyzetét s azt, hogy mennyire túl van terhelve az ő idegrendszere a néhány iskolai s iskolánkülvüli munka és nagy anyagi dolgok által. Valóban sajnálatra méltó helyzet az!

Most azonban térjünk át a földolagra! Tudjuk, hogy a nép, főleg pedig ennek legnyomottabb rétegei, bizonyos ellenlétben vannak a privilegialtbb társadalommal; és hogy ők nagyobbbrészt politikailag és társadalmilag a pronnaszírozott irányzatoknak követői. Képzeltetjük tehát ezen néprétegekkel való eszletes érintkezést a tanítóra nézve, nem egyszerű beszélő is lehetnek felsőbbsege előtt. Azért nem is csoda, ha a kevésbé makacs emberek ilyen érintkezéstől óvakodnak.

Mindezek folytán mondhatjuk, hogy az alsóbb társadalommal való érintkezés, noha az nevelési szempontból igen kívánatos, — a tanítóra nézve igen meg van nehezítve; más érintkezések pedig, neveléstanilag ugyszólván nincs is érteke.

A népek bizalma és loyaltitása az iskola és tanító iránt nagyon is meg van ingatva; bizalom nélkül pedig a nevelés nem sikerülhet. A nép nem ismeri a tanító lelket, nem hatol be az iskola szellemebe, szervezetebe és munkásságába; tájékozatlansága folytán nem egyezik meg az iskoláival az egyszés nevelési hialadalsban.

Ezek után senki sem fogja csodálni, hogy az iskolának eddig oly csekély befolyása van az ifjúságra. A mit számos családban a gyermek hall az iskoláról és tanítóról, az csak nevelétséghöz vezetetheti őt. Meglehetősen igaz, hogy amit egi az iskola, azt szétrombolja a család; eltekintve az iskola rosszakaróitól és ellenségeitől.

TÁRCZA.

A kufsteini rab.

Rég lettnt időkön olykor elmerengve
Egy bus történet jut gyakorta eszembe;
Mikor történt? Mikor? Nem is olyan régen. —
Hogy történt, mint történt? Így mondták el nekem.

Sírba dől a nemzet, leomlott a porba
Idegen hadaktól leverve, tiporva —
S e nagy pusztuláson néha elborongván
Félve csendült a dal hegedősök lajtján.

De már messze, távol derengtet a hajnalt,
Merészebb dal szárnyalt itt-ott koppal-halkal
Megmozdult a sirhant s lobbanásra készen
Sugár villant át a temetői éjen.

Viharos idő volt, hideg téli este —
Szikrázó, fagyos hó a tájat megeste
Tombolt a fergeteg s vad, romboló lázba
Szántott át a fákön, gunynyal hahotázva.

Messze idegenben kint az országtáján
Óreg, ósz ember ment s néha el-elbukván
Támolyogva kelt fel, meg-megingó térdrel
Kutatva az irányt ha vajjon nem tért el?

Teste megrokkanya, felkötve a karja.

Emez is, amaz is rongyokba takarva —
Mély óreg barázdák szantolták az arczot,
Mutatván, hogy rajta sok bánat viharzott.

Néha egy-egy jajszó törvén ki belőle
Sietve támolgott előre . . . előre . . .
S felsikoltó hangon kérlette az Istent,
Ne hagyj még, ne, ne! — elpusztulni itt lent.

Csak addig, csak addig, amig haza jutna,
Ne hulljon, ne vesszen el a nehéz utba;
Csak, amig láthatja újra hazáját,
Vagy legalább édes, imádtott hazáját!

El-el bukott újra s összezuzva kelt fel,
Miglen ráderengtet lassanként a reggel
S már a távol ködbe helerajzolódtak
Búszke bércei a rég nem látott honnak.

Csak tovább, csak tovább! Az álom betöltve
Csak tovább, csak tovább! Itt a hazka földje
Térde omlott szótlan; rátapadt az ajka —
Harsogva tombolt át a fergeteg rajta.

Úgy találták másnap holtan, összefagyva,
A hazai rögöt csókolta hült ajka —
Hogy ki volt, hogy mi volt? A kufsteini várba
Tizenöt évig volt honáért bezárva.

Pakots József.

Adatok életrajzomból.

—Egy becsvágyó ember feljegyzései.—

Sokszor gondolok arra, hogy elenyészően csekély amaz emberek száma, a kiknek a halált elkerülni sikerül és ennőfoga bekövetkeztetik az a nap is, a melyen nekem is át kell adnom porhüvelyemet az enyészetnek. És a mikor ezt megfontolom, megdöbbenve jövök rá, hogy életem és működésem nincsen kellőleg megörökítve az utók számára. Tevékenységem csendben folyt le. Mindig kerültem a feltűnést, a zajos sikereket, nem irtam sem könyveket, sem szindarabokat. — Hiszen kérdés, hogy a hálátlan nemzedék tudta volna-e azokat méltányolni? Nem foglalkoztam politikával, nem szerepeltem a közpályán, mert a kor sivár szelleme kedvemet szegte, és hazai babérokat sem szerezhettem, mert hiszen már az első sorozásnál minden katonai szolgálata végleg alkalmatlannak nyilvánították. Nem voltak nevezetes szerelmeim, nem követtem el semmi nagy gaztetetet és nem találtam fel semmit.

És noha mindezeket nem cselekedtem meg, mégis érzem, hogy nevezetes ember vagyok. Mig mások nyanyis cselekedeteikkel szereztek érdemeket, az én értémem azonban a tettekben van, a melyeket nem követtem el és azokban a körülményekben, a melyek között nem követtem el őket. És az önmegtartóztatást és szerénységet oly éretyeknek tartom, a melyek kell, hogy biztositásák az embertársak elismerését; és nagy eredményeket gyakoroltam teljes életemen át. Hogy pe-

A javulást e tekintetben szívből kell óhajtánunk. Legyen az iskolának nagy becsé a világ előtt. Ha az elfoglaltságnak és gyűlöletnek utjában van a tanító személye, vagy éppenséggel az ő állása: akkor legalább az ifjúság iránti igaz szeretet s a közgő iránti érdeklődés nyerve itt a döntő szót.

Törekedünk arra, hogy az érdemes tanító élvezhesse jogait, szabadságát úgy az iskolában, mint a polgári életben.

Okvetlenül szükséges továbbá, az iskola és család egyaránt őszintén ápolják az egyetértést, a nevelési szükségletek és nevelési haladás dolgában, akár tetszik az a rosszakarutalú embereknek, akár pedig nem. Ezen egyetértésnek s őszinte becsülettel érintkezésnek legyen meg lehetőleg igazi demokratikus jellemű, keresetlen és nem mesterkelt.

A helyes nevelés érdekében igen szükséges volna, ha a szülők gyermekeik hajlamaival természetével megismerkednek a tanítókat. E célból kellene behozni legalis konferenciákat a tanítók szülők és más nevelési tényezők közt, a melyekben a gyermekek nevelését, haladását, időnként főleg pedig a tanév kezdetén megbeszélnek. Az eredmény mindenesetre messzeható, igen üdvös volna. Így felelhetne meg magasztos feladatának az iskola és család.

Cselkó József.

Közgyűlés.

Csáktornya nagyközség képviselőtestülete f. évi márczius hó 7-én ifj. Novák F. h. bíró elnöksége alatt közgyűlést tartott, melynek első tárgyat az 1902. évre egybeállított községi zárszámadások felülvizsgálata képezte.

Erre vonatkozólag a község közigazgatási jegyzője mindenekelőtt felmutatja a község képviselőtestületének egybehívását igazoló körlevelet, mely rendszeresen aláírva lévén, igazolja, hogy a zárszámadásoknak mai napon leendő megvizsgálására annak minden egyes tagja az előjárósággal

egyetemben szabályszerűen meghivatott. Előterjeszti továbbá, hogy a két egyenlő példányban szerkesztett, kinyomatolt és az érdekelteknek szabályszerűen kézbesített számadások a szintén fölmutatolt és hirdetési záradékkal ellátott hirdetmény igazolása szerint 1903. február hó 15. napjától márczius hó 2-ig terjedő 15 napon át a községháza tanácstermében közszemlére voltak helyezve s ellenük fellebbezés, vagy észrevétel beadva nem lett.

A számadások a kiküldött számvizsgáló bizottság által tételről tételre megvizsgáltattak, melynek eredményét előtűntető jelentést a bizottság jegyzője felolvasta. A számadások a következő eredményeket tüntetik föl:

I. A közpénztári számadás szerint az előző évi 298 kor. 85 f. pénztári maradvánnyal együtt az 1902. évben a bevétel 85984 kor. 23 f., kiadás 86252 kor. 21 f. Ennél fogva 267 kor. 98 f. tulkiadás volt, mely összeg a m. kir. állampénztár által lesz megtérítve.

II. A községi szegény-alap bevétele a számadás szerint, a múlt évi vagyonmaradvány, annak kamatai és egyéb bevételekből, 15268 kor. 34 f.-t lesz ki; a kiadás 4836 kor. 31 f. s így a vagyon maradvány 1903. évre 10432 kor. 3 f.

III. A községi köteles tuzoltóalap bevétele, az 1901. évi vagyonmaradvány, ennek kamatai s személyes váltásdíjak czimén, 985 kor. 3 f.; kiadás nem volt s így az egész összeg van gyümölcsözőleg elhelyezve.

IV. A laktanya-alap számadás szerint e czimnél a bevétel 61471 kor. 1 f.; kiadás 53168 kor. 56 f. s így a maradvány 8302 kor. 45 f., mely az 1903. évre lett bevételként elszámolva.

V. A kórház-alap az 1901. év végé 8549 kor. 82 f.-ből, a község 1902. évi 600 kor. hozzájárulásából és egyéb bevételekből, összesen 10350 kor. 62 f.; mely összeg egészében gyümölcsözőleg van elhelyezve.

VI. A »Királyi Pál«-fele alapítvány jövedelméből a múlt évben is 100 korona

rendeltesének megfelelően a magyar nyelvben legjobb előmenetelt tanusított elemi iskolai tanulók jutalmazására fordított. A 2062 kor. 48 f. tőke a takarékpénztárban kamatoztatik.

VII. A kiseddővő alapot képező 1000 forintos magy. földtehermentesítési kötvény 90 kor. évi kamata az óvoda pénztár javára kiadott. A kötvény a község pénztárában van elhelyezve.

Az urbéri vagyonra vonatkozólag a községi előjáróság és számvizsgálóbizottság jelenti, hogy az a községi háztartás keretébe vonalolt be s így ezen vagyon bevétele és kiadása a községi költségvetésnek és számadásnak képezi a tárgyát, arról külön számadás nem is készített. A községi képviselőtestület ezt tudomásul veszi.

Ziegler Kálmán indítványára a képviselőtestület a kiküldött számvizsgálóbizottságnak a számvizsgálat körül kifejtett tevékenységéért köszönetét nyilvánítja.

Mindezek után a nagyközség képviselőtestülete az 1902. évre egybeállított számadásokat elfogadja s azokat mellékleteivel együtt a törvény értelmében felülvizsgálat végett a vármegye törvényhatóságához fölterjeszteni rendeli.

A képviselőtestület ezen kívül kisebb folyó ügyeket intézett el.

K Ü L Ö N F É L E K .

— Előjáróság választás Csáktornyán.

Csáktornya nagyközség választás alá eső előjáróinak mandátuma lejárván, az újabb választásra a járás főszolgabírája 1119/903 számú végzésével folyó hó 21-ik napját tűzte ki.

— Felhívás Csáktornya község választópolgáraihoz. Tisztelt polgártársak! Tisztujtás előtt állunk! A községi tisztviselők kiket 3 évvel ezelőtt megválasztottunk, a törvény értelmében újabb választás alá esnek. A megbízatás, melylyel őket akkor fölruháztuk, most megszűnik. Újabb alapos megfontolásra van tehát szükségünk, hogy

dig ezt bebizonyítsam itt közlök néhány adatot életemből, a hálás utókor méltánylására bizván azokat.

Születésem és gyermekkorom.

Atyámat nem üttötte le a hajókötél és anyám sem volt mosónő. Az előbbi mint egyszerű, de becsületes bírósági végrehajtó működött, az utóbbi pedig hitvesi kötelességein kívül nem töltött be egyéb hivatást. Nem jutottam korán arvaságra és állandóan csendes és nyugalmas polgári jólét vett körül. Az iskolában sohasem voltam a jobb tanulók között; a szokott segédeszközökkel, mint magánúton való oktatás, busás új évi ajándékok a tanároknak stb. csusztam át csendesen és nagyobban izgalom nélkül egyik osztályból a másikba.

Ime amaz okok, a melyek eleve meggátoltak abban, hogy regényhőssé váljak. Ha apámat leütötte volna a hajókötél, anyám mosónő lett volna, engem gyermek koromban kőbör cigány komédiások csapata ragadtott volna magával — életem nem-e válhatott volna tarka sőt izgalmas jelenetekben, idegfejtő szövevényekben gazdaggá melyek esetleg valamely rémregényről tollát illették volna megírásra, ki tudja, milyen káros befolyást gyakorolna azoknak az ifjaknak képzelőre, a kik esetleg olvassák. En azonban csendes polgárságú születtek és gyermekeim minden nevezetesebb esemény, kalandok, különösségek nélkül folyt le. En ezt tartom hűgyeim és uraim első ifjkorom nagy érdemeinek.

Pályám.

Befejezve a középiskolát, más az én helyemben talán folytatva volna tanulmányait, Büszkén mondhatom, hogy én erre nem is gondoltam. Vagy talán jogász lettem volna és esetleg helytelen, erőltetve védelmem folytán ártatlan embertársaimnak kellett volna tömlőzbe senyvedniük? Vagy orvos, mikor meg kellett gondolnom, hogy hibás gyógykezelésem, vagy sikertelen operációm számtalan embertársamat juttathatták volna korai sírba? Politikus talán, hogy mint államtitkár vagy miniszter mérhetlen károkat okozhattam volna szeretett hazámnak? Oh nem! Bennem az önfeláldozás, a közgő szeretete legyőzte a legnagyobb ambíciózt. Azt a pályát választottam, melyen atyám is működött: egyszerű, de becsületes végrehajtó lettem. Lemondásomért nem várok jutalmat, de azt hiszem, hogy mindenki, a ki e lapokat olvasni fogja, tisztelettel fog meghajolni emlékem előtt és az elismerés érzését fogja szentelni az önfeláldozás e szép példájának, mely a mai korban hajh, oly ritka!

Működésem életem nevezetesebb mozzanatai.

A végrehajtói pályán módomban lett volna jószággal, könyörülettel, előzékenységgel sok könyvet letérülni, sok nyomort eryhíteni. En ezt sem tettem soha, könyörtelenül jártam el hivatásomban s habozás nélkül vettem el az öveztegy utolsó párnáját is, noha szívem vérzett bele, mert bármily nehéz a kötelesség, az igazi férfinak nem szabad teljesítése elől meghátrálni. En teljesíttem az enyémet: lelkiismeretem ez irányban is nyugodt.

Egy ízben a véletlen folytán valami össze-

szólakozásba keveredtem egy ural. Az illető hatalmas, atléta termetű ember volt. Rendkívül felingerlődtől s igen fenyegetőleg viselkedett. Más az én helyemben bátran helyt állott volna, befejezte volna szövevényét, sőt talán meg is verekedett volna. Nekem rögtön eszembe ötlött, hogy az esetnek hirtelen meg lehet változni. Így beszélhetnének felőlem, mint bátor, lovagias férfiről, aki nem ijedt meg a saját árnyékától és becsületeért hőiesen szembezáll a legnagyobb veszéllyel. Szerénységem nem bírta el ezt a gondolatot s midőn ellenfelem haragja tetőpontját érte el, a körülállók gnyos kacajja között, de keblemben nyugodt öntudattal ellilantam.

Máskor a ligetben sétáltam. Egyszerre a perzsa sah fogata tűnt fel a láthatáron. A kocsi hirtelen megállt. Gyufát kerestek, mert a nagy ur rá akart gyújtani; de gyufája a kiséret egy tagjának sem volt. Már zsembem nyultam, kezem megfogta a skatulyát. Ekkor hirtelen eszembe ötlött valami. Egy pillanat alatt kihuztam a kezemet és szinte futva távoztam egy mellékönyven.

Ismét legyőztem magamat és a nap és orozslánt természetesen nem kaptam meg.

Folytathatnám e megjegyzéseket. De azt hiszem, hogy egyéniségem képe az eddigiekből is tisztán domborodik ki. S ha halálom után akik olvassák e sorokat, így fognak szólani:

— Mily nemes jellem!

Ez lesz pályám legszebb jutalma.

Bátaszéky Lajos.

éretten megfontoljuk, kiket bizzunk meg tovább 3 évre községünk ügyeinek vezetésére. Gyülekezzünk tehát közös tanácskozásra egybe. Tartsunk vasárnap f. hó 15-én, d. u. 4 órakor a Zrinyi szálló nagyertermében értekezletet, hogy a választás dolgait megbeszéljük! Minél többen leszünk, annál tisztábbban látunk, annál hasznosabb munkát végzünk! Csak ha békésen egyetértünk: választhatunk oly előjáróságot, milyenre a községnek szüksége van s minőt megérdemlünk! A képviselőtestület értekezletének megbízásából: Zakál Henrik elnök, Zrinyi Károly jegyző.

— **Hivatalos látogatás.** Hegedűs Gyula nagyknizsai csendőrhadnagy f. hó 10-én a csáktornyai csendőrrészen hivatalos vizsgálatot tartott.

— **Az 1904. évi országgyűlési képviselőválasztók** állandó névjegyzékének kiigazítása Csáktornya községben f. évi márcz. 23-án fog teljesíteni a kiigazító küldöttség által. Mindazok, kik a felvételre magukat jogosítottak tartják, jogosultságuk igazolása végett a küldöttség előtt személyesen is megjelenhetnek és ez esetben adójkuk mennyiségének igazolása végett adókönyveiket a küldöttség előtt felmutatni tartoznak.

— **Bírói áthelyezés.** Ö Felsője a király dr. Santa Gyula tamási járásbírói albirónak eddigi minőségében a perlaki járásbíróshoz saját kérelmére leendő áthelyezését megengedte.

— **Halálozás.** Néhai Farendli M. helybeli üveges özvegye született Blágusz Dóra folyó évi márcz. hó 7-én hosszas szenvedés után elhunyt. Temetése folyó hó 8-án nagy részvét mellett ment végbe. Nyugodjék békében.

— **Kiváló esetek** bizonyítják, hogy a csusz és köszvényes bántalmak leghasznosabb szere a Zoltán-féle kenőcs. Üvege 2 kor. Zoltán B. gyógytárában Bpest. A leghíresebb orvosok is ajánlják e páralan kenőcsöt, mely nemcsak a bel- hanem a külföldön is nagy elterjedésnek örvend.

— **Anyakönyvi kinevezés.** A nagy kir. belügyminiszter a felsőmihályfalvi anyakönyvi kerületbe Ungár Vilmost anyakönyvvezető helyettesé nevezte ki.

— **Pályázat járásorvosi állásra.** Az elhalálozás folytán megüresedett csáktornyai járásorvosi állásra Csertán Károly Zalavármegye alispánja folyó hó 5-én hirdette ki a pályázatot. A pályázók Zalavármegye főispánjához címzett folyamodványukat, — melyhez az 1883. évi I. 9. §. 3. ik. illetve 6. bekezdésében előírt tisztai orvosi minőségüket igazoló okmányukat is mellékelni tartoznak, — folyó hó 31-ig nyújthatják be. Az állással 550 kor. fizetés és 300 kor. utáltatvány jár.

— **Halálozás.** Rabenstein Samu luttensbergi kereskedő 68 éves korában meghalt. Az elhunyt hűlt temetést folyó hó 11-én helyezték örök nyugalomra a csáktornyai izraelita sírkertben. Benne Rosenberg Lajos és Rudolf csáktornyai kereskedők sógorukat gyászolják. Nyugodjék békevel.

— **Felhívás.** Felhívatik az adózókönység, hogy a folyó évi I. II. osztályu kereseti adó kivetési lajstromot, mely a község házánál folyó márcz. hó 15-től márcz. hó 23-ig nyilvános közszemlére ki téve van, — betekintés, hogy az esetleges reájuk sérelmesen kiírott adót a törvényes határidőben megfellebbezhessék. Az előjáróság.

— **Küldöttség a közoktat. miniszternél.** Kotor községből f. hó 12-én nagy deputá-

ció járt Wlassics Gyula vallás- és közoktatásügyi miniszternél. Szülő Géza országgyűlési képviselő vezetésével. Az iskola és a templom restaurációjához kért a küldöttség állami segédelmet. Wlassics miniszter szívesen látta a küldöttséget s megígérte az ügy sürgős tanulmányozását és a kérelem pártfogásba vételét.

— **A csáktornyai önk. tűzoltó-egylet** zenekara 1903. évi márcz. 15-én este tizenötöt tart, melynek műsora a következő: 1. »Kossuth induló« Müllertől. 2. Intermezzo »Cav. Rusticana« operából. 3. a) Kossuth Lajos azt üzenete . . . b) Napnyugtáról meszeze földről. c) Meghalt Kossuth« Ereditől. 4. »Vigasz a szenvedésben« concert polka Schmidt Edétől. 5. »Delibáb« keringő Rózsától. 6. »Rózsadominó« Desrochestől. 7. »Rákóczy induló« 8. »Hymnus.«

— **Mily bajban szenvedő** fordul az eredmény legnagyobb kilitásaival a Ferencz József keserűviz természetű gyógyerejéhez? Óriási tömege ez a dolgozó emberiségnek, akár szellemi vagy kézi munkával foglalkoznak, melynek viszás, reakényszerített életmódja folytán akár az emésztésben, akár egyáltalán a legfontosabb szervekben érzett zavarok miatt panaszra van oka. De azon szegény gazdagok is, a kik az asztal örömeiből nagyon sokat élveztek s ezért elhajásodással fenyegettetnek, mindig a biztos belülrületeket hatványozó Ferencz József keserűvizhez menekülnek. Ez esetben elődeknél részben növényi, részben müleges könnyebbítő szerek s ezek közt nem ritkán igen költségesek voltak kéznél. E szerek gyakran valamelyes gonosz következménynek, káros visszahatással voltak összekötve. A Ferencz József keserűviz e szereket természetes, oldó ereje folytán oly zavaroknál melyek verbóség és emésztési hibák tolytán jöttek létre, tulszárnyallta már. Mint normális adag elég egy borospohár = 150 grammnyi vízzel, reggel éhgyomorral; a víz hőmérséklete ne haladja meg a 12 R. fokot, de ajánlatos külön köresetekben az orvos urak tanácsát igénybe venni. Bár milyen különbözők is a szenvedések, melyekkel a természet az ő kedvenczetét, az embert meglátogatja, egyuttal kevés megbetegedésre alkotott olyan könnyű, különleges gyógyeszközt, mint a melyet a Ferencz József ásványvíz képez, mely általános kedveltsége és használata miatt most már mindenütt, még távoli világrészekben is könnyen megszerezhető.

— **Az állattenyésztők érdekében.** Horvátországban Belovár Körös és Varasd vármegyék területén a mult évben uralgott tenyészbénaság elfojtása érdekében a horvát országos kormány mult évi 65328 sz. rendeletének 5. pontja szerint a tenyészbénaságban beteg kanczák nyakuk baloldalán állandóan látható ZK betűs bélyeggel jelöltettek meg és a tenyészből mindenkorra kizárattak. A földművelésügyi m. kir. miniszter rendelete szerint az ily anya állatokkal sem közsegi, sem magán ménekkel fedeztetni nem szabad. E rendeletre ez uton is felhívjuk az érdekeltek figyelmét.

— **Gazdasági tanfolyam** A földművelésügyi m. kir. miniszter az idei telen Zalavármegyében két gazdasági tanfolyamot rendezett. Az egyiket Csáktornyan december és január hónapban, a másikat Galambokon február 2-től márcz. 8-ig. Az utóbbi tanfolyamon a tanfolyam vezetője Barna Balázs az okserű földművelést és állattenyésztést, Ulicsny Károly szőlőszeti és borászati felügyelő a szőlőművelést és fane-

mesítést, Dékány Mihály tanítóképző-intézet tanár a mezőgazdaságban kárttevő rovarok elleni védekezést és Strazsinszky György galambok körjegyző a földművelő népre fontos törvényeket, rendeleteket és a gazdasági munkás s cselédségjelző pénztár szervezetét s működését ismertette. A tanfolyam márcz. 8-án nyilvános vizsgálatot nyert befejezést, melyen az egész község megjelent. Vizsgálat végzetével a 10 leg-szorgalmasabb tanuló gazdasági eszközökkel (kasza, kapa, ásó, metsző olló stb.) kapott jutalmul.

— **Előkerítés.** Kinek olcsó, örökös és teljesen áthatlan kerítésre szüksége van, azt csak Gleditschia (koronatóvis, krisztustóvis vagy tuskák lepényfa) csemetkekből készítheti legbiztosabban. Nagyobb és kisebb birtokok, hegyközségek, legelők, udvarok, majorok, kertek, temetők stb., stb., a legolcsóbban ugy keríthetők körül, hogy teljesen kulcsal zárhatóak. Ezer csemete elegendő két-száz méter kerítéshez. Minden rendelkezés rajzokkal ellátott útletési utasítás mellékeltek. Színes fénynyomatú díszes ábrákat bármikor is ingyen és bérmentve küld az »Érmelléki első szőlő-oltvány-telep.« Nagykágya, u. p. Székelyhid, melynek lapunk mai számában megjelent hirdetésére felhívjuk tisztelt olvasóink figyelmét.

— **Vesztett ebek.** Folyó hó 6-án Zalaújváron Lecsek István zalaújvári lakos kutyája Hajdinyák András ugyanottani lakos 6 éves kis fiát megmarta. A gyanus kutyát azonnal megkötötték s megfigyelés alá vették, a kisgyermekket pedig másnap felvitték Budapestre a Pasteur-féle intézetbe. — E hónap 9-én Delejes községben is járt egy vesztett kutya, hol Novák Boldizsár II. hegykerületi illetőségű 9 éves fiút mart meg. A gyermeket 10-én vitték fel Budapestre a Pasteur intézetbe.

— **A bor foszforsav tartalma** A tudományos körök már régebben foglalkoztak azon kérdés kipuhatólása, hogy minő összefüggés letezik a borok finomsága és foszforsav tartalma között. Mintz volt az első, a ki e tárgyban tett vizsgálatai eredményét irodalmilag is feldolgozta s kimutatta, hogy az összefüggés lényeg meg van. Legjobbban egy francia tudós Paturol a beajenjalaisi borokat vette vizsgálat alá s azt tapasztalta, hogy a legközségeesebb lörék literenkint 125 miligrammot, a finomabb borok 293 miligrammot, a legfinomabb pecsenye és dessert borok pedig 514 miligrammot tartalmaznak. Tény tehát az, hogy a borok finomsága és foszforsav tartalma között megvan az összefüggés s termésmétszerűen az is tény, hogy az utóbbi emelkedése ismét szoros összefüggésben van a föld foszforsav tartalmával. Foszfordús trágyák alkalmazásával jelentékenyen emelhetjük tehát boraink minőségét és értékét.

— **Mindenki tudja,** hogy a Mauthner-féle impregnált takarmányrépamag a legnagyobb termést adja, hogy konyhakerti magvaiból a legjobb főzelék és zöldség terem és hogy virágmagvaiból fakad a legszebb virág. Szóval a Mauthner-féle magvak a legjobbak, készletei a legnagyobbak és árai igen olcsók.

Köszönetnyilvánítás.

Mindazok, kik özv. Farendli M.-né végtisztelegadásán megjelentek szívesek voltak, fogadják ez uton is hálás köszönetemet.

Liszky Sándor.

Sve pošiljke se tičuć zadržaja novinah, naj se pošiljaju na ime, **Margitai Jozeffa** urednika iz Čakovca.

Izdateljstvo:

knjižara Fjlschel Filipova, kam se predplate i obznane pošljaju.

na horvatskom i magjarskom jeziku izlazeći društveni, znastveni i povučljivi list za puk

Izlazi svaki tjeden jedenkrat i to: vu svaku nedelju.

Predplatna cema je:

Na celo leto . . . 8 kor.
Na pol leta . . . 4 kor.
Na četvert leta . . . 2 kor.

Pojedini broji koštaju 20 fill.

Obznane se poleg pogodbe i fal računaju.

Sluzbeni glasnik: »Čakovačke Šparkasse«, »Medjimurske Šparkasse«, »Šparkasse Okolice Čakovca«, i t. d.

Navučajmo puka na hasnovito čmelarstvo.

Stanovito, da svaki nas vidi, onu težku gospodarstvenu borbu, s kojom vre od više ljet bori se naš narod i borba je najslabeša našega puka, on razred, kojemu k srcu pučki navučitelji dojt najbolje mogući jesu. Na siromaš'oga puka ramena jako se pojavil terh i ako ovo moguće bude podnašati, svaki prirod jako spametno i najbolje mora izhasnovati.

Pri našem puku je ta falinga, da na najmenjše izdatke nema penez. Ako s gotovimi penezi mora kaj takovoga platiti, proda svoje vino, prase i t. d. s jednum rečjum, pri gospodarstvu najpotrebnešu svoju stvar. S tim ne samo, da on sam postane siromaškeši, da pače vćini svoju oranu zemlju siromaškešu takaj, kajti nju bez nje niti nije mogući obdeljavati niti nije mogući nju dobro gnojiti, i po takvim načinom zemlja mu se nije moguća donasati dotićnoga sada.

Od hiže prodane živine vnoĝo kvara vćiniju malim gospodarom Skupa spravljénoga svojega silja jednu stran proda, de si za zimu opravu kupi. Istina nego kasnije mora si popravljati dati svoju opravu i o-butelj. Gotovih penez penez neima. Kaj bu čineći sada? Proda nekaj malo malo pšenice, kuruze i više toga. S ovim već ošćrbi si za njega obhodnu potreboću. Dete

vu školu mora pošiljati, ali beteg ga pohodi i t. d. opravu knjige, vraćtovu mora kupiti. Siromaška mati kaj bu čineća? Proda pernatu stvar, koja bi celu hižu kroz ljeta jajci zdrživala, ili perje prodala, koje za zamuž iti svoje kćerke za blažinu ja odućčila. I tak pomaleme sprazni se hiža i najpotrebneših stvari. Na jedenkrat samo to spaziju, da vu pomenjkaju je kruh i nevolja poruži još prije toga pri dobrog gospodarara vratih.

Stovani navučitelji! Sva ova nam jako dobro poznata jesu. Nas je sreća na puka voditeljstvo i navučnost odredila, naše zvanije vu tom soji, da moramo puku na pomoć priteći se.

Ona drobna mala pčela, jako prikladnu premenjbu zvršava vu siromaškoga puka življenju.

Ja sam tak spoznal, da gospodar, koj je dotično vodil čmelarstvo, nije jako presiljen bil radi naplatjenja štibre prodati svoje marše, niti pako mati nije bila pretucana, za potrebite knjige i t. d. melju i mašču na pijacu tržiti. Nego ako joj je bila potreboća za menjše izdatke, ide k medenoj kadi i bez toga, da bi se na življenje potrebnih dugovanjah mentovala, svojega meda upenezi. Medena kad donša njoj za nedelju mesa na stol, da pače za božićne svetke deci potrebite prikaze takaj.

Poznam jednoga gospodarara, koj je vu svojoj mladosti prošil vrtlarski težak bil. Kad se oženil s nekulikimi koši od pčelah

počel je čmelarstvo voditi i navćil se od njih marljivo posluvanje i trezno življenje i danas vu 60-oj ljetnoj dobi zmore 200 mekot orane zemlje i do 20 jezer kortun priskrbljenih penez, vu njegovim vrtu dakle još sada tamo stoji do 70 komadov čmelske familije, koje gizdavo kaže kakti svojega priskrbljenja fundamenta.

Tak sem spazil da iz takovoga, koj se čmelarstvom bavi, iz njega marljivo, delavni i treznoga življenja človek postane. Nit nemre biti ovo drugač! Koj na tuliko dojde, da zarazni onih malih stvari marljivost i familiansko življenje, nemoguće da bi se česa drugo navćil od njih, kak marljivo posluvanje i trezno življenje. I ako se sva ova navćil, nema više siromaškoga človeka, neima više glada trpeće familije, neima nevolje. Dopelajmo puka na ove navučnosti.

Naš puk samo ono nasleđuje od česa si on sam osebnu uverenost more si priskrbeti.

Glavno svojstvo je dakle pervić ako sam učitelj vodi čmelarstvo, da tak svojem posluvanjem mogučen bude napredak dokazati. Drugo pako je to, da na kuliko je moguće, svako k čmelarstvu potrebno dugovanje, istoga iz dreva složenoga koša i t. d. takaj sam da napravi. Zato dakle taj posel je naprikladneša zimska doba, odpelajmo nje vu naš čmelinjak i pokazemo njim sva potrebna dugovanja.

Iz prvine ako samo dva, tri ljudi budu

Z A B A V A.

Večer prije vienčanja.

Bilo je 18 . . . a vrlo tmurnog dana 28-ga novembra. kad su po poldan istoga dana dvie osobe sedele u krćmi na putu izmed Lipotvara i Galgócza, te se je činilo, da čekaju na foringu.

»Čuješ Margeta, mi danas nemamo sreće« — veli starovičen gospodin svojoj suputnici, mladog dievojki, koja je zamisljena pri obkolu sedela, — »Već su dvie ure prošle i anda je pošta morala već mimo projt i a mi ju nismo opazili, pak sad ovde badava gubimo dragocieno vrijeme, a sada je već četiri sata tmica.»

»Znaš kaj japek?« — odgovori dievojka — »idemo pieške dalje, možbit nas uzput dostignu kakova kola.»

»Baš sem ti i ja hotel taj predlog staviti« — veli otac — »samo sam se bojaj, da nisi odviše trudna — akoprem dievojke nisu navadno trudne, kad pri kupuvanju vienca i drugog nakita, makar i cieti dan okolo capkaju, jeli Getica?« — Medjutim ako ti je po volji, ajdemo dalje, jer meni

bude dragše, makar cieti put do doma pieške provaliti, nego u svoj nesimpatičnoj csardi pol ure samo sedeti.

Dievojka se odmah stane te se pričue u svoj zimki kepenjek oblaćiti, a otac joj dozove krćmara, kojemu plati kaj su potrošili, i tim otidu iz krćme, do vrat praćeni po krćmaru, na put, gde im još krćmar začeli sretan put pričui: »Sretan put gospodin Kardoš!»

Gospodin Kardoš bil je negda veliki sudac u Lipotvaru, pak kad je u poštenju kroz trideset godinah državu služil, potegnul se je sa svojom ljubezljivom kćerkum na svoj mali posied u Galgócz, od prilike tri sata od Lipotvara udaljeno.

Albert Degreš, sin bogatoga trgovca drvi, bil je odredjen zet Kardošov. On je pod izvanjskom krinkom dobroćudnosti nosil u srdcu neobuzdanu divlju narav, koju je on badava kušal na vuzdu nametati, kad mu je iz oćih strastveno buknula. A ktomu je tak razkošno živel i puno trošil, da su njegov imetak svi visoko cienili a neki i presenjivali. K ovim vjanskim prednosijam imal je on i liepu figuru tiela, veliko liepo oko, duge crne lasi i u obće sve ga je preporučalo, da je Kardoš i kćerka mu Mar-

geta pristala na ženitvu šnjim i već sutrašnji dan je bil odredjen za vienčanje.

U svoje kepenjke zamotani putovali su gospodin Kardoš sa k ćerkom si Margetom dalje, putem prama svoemu domu. Put je bil jednaki kak nit i kak se u takovih slučajevih čovieku pričinja, neizmerno dug. Nikoga uzput nisu sreli izim dva seljaka, koji su im naproti došli. U toj samotnoj tišini je gospodin Kardoš na jedenkrat pričel nemiran postajati, jer su svaki dan novine donasale nove glase o novih razboštivih i tolvajstvih, i on je sada opazil, da se sve bolje i bolje smrkava a kola nikakva, na koja su uzput računali, niti ih susreću niti dostigavaju, a niti oni nikoga nedostigavaju, komu bi se mogli preključiti i znjim za pajdas skupa dalje putovati. U to se pričme i nebo oblaćiti, vietar sve bolje fućkati a već su i pojedine kaplje iz crnih oblakah pričele na tlo kapati.

Dakako, da je Kardoš svoju uzrujanost pred k ćerkom sakrival, ali kad je deždž sve jače i jače pričel padati, onda se je nekaj shodnoga moralo zaključiti.

»Jeli ti je po volji Margeta« — rekel si je kćeri — »ostanemo preko noći u kući mog prijatelja Jakoba Borri-a, koju će-

svrhu postigli, druri budu nje taki nasleđivali. Znano mi je to, da početak je vu svakim dugovanju težak, nego čvrsta vojta čude činiju.

Onih 30 jezer navučiteljov, kaj bi mogli včiniti na ovim krugu takaj?

Naprvo dakle stovani navučitelji čmelarimo mi sami takaj i navučajmo puka na tak hasnovito čmelarstvo.

Kovacs Gyula

— M. F. —

Kaj je novoga?

Mladi tolvajčki.

Ove dane na večer vu Budapeštu na Jasberenyi putu prijelo je redarstvo po obrazu saljama namazane, četiri mlade dečke. Svi su bili naklajeni iz kajkake vrsti sadom. Kad su redare bili zapazili, počeli jesu bežati, nego redari su nje prijeli. Medju ovimi četiremi tolvajčki najstariji bil je do trinajst ljetne dobe starosti. Redarstvo ovo zapušćenu detcu, koja na Szent Laszlo ležećem pijacu s drvene hute sada pokrali predali jesu nje, njihovem roditeljem i za jedno podigli jesu proti njim ostru istragu

Opomena.

Poljeg zakona svaki gospodar za dužnost si naj drži, da prije neg bi drevje počelo goniti, po svojih vrtih i sadovnjakih stojećega drevja i grmov kvara čineć gusenice iliti njihovih jajah, kak takaj od metulov jaja nek počisti, i tak pobrane šmutke od gosenice gnjezda i jaja nek požge. Isto tako kasnije pojavlene hrošće i škodljive gosenice obere i uništi. Opomene čakovečke velike občine poglavstvo dotične gospodare, na podpuno zvršavanje, kajti koji budu ovu včiniti zanemarili, kotarskomu velikomu sudcu budu javljeni.

Razbojniki vu cirkvi.

Letinsko rimo katoličku cirkvu ove dane nepoznati tati su razbili, iz velikoga oltara, vu kojem se božanstvo zdržava s božanstvom skupa i jednoga za pričesćanje

mu ov hip tam na desno, samo nekoliko koraćajah od ceste udaljenu videti. Tam možemo lahko čekati, jeli će kakova kola mimo prolaziti ili pak i onde prespati pak sutra u jutro još taj kratki put do doma nastaviti.

»Ah je dragi japek« — veli dievojka — »meni je tak tak neugodno...«
»Neugodno?« — pretrgne ju otac — »ti bedaćec, pak zakaj bi ti bilo neugodno? Zar nisam ja pri tebi? Pak ako bi već i do čega došlo, zar ja nisam dobro oboružan?«

»Ja mislim« — veli Margeta — »mi bi bolje bili učinili, da nismo niti u varaš išli! — Je, je idemo k Borriju, ja prije nebudem mirna, dok nebudemo tamo.«

Gospodin Kardos podvostruči korake a Margeta s njim i za pet minutah bili su pod krovom Jakoba Borria, koj je svoje poznanca vrlo liepo prijel. Poslie večerje je Borri svoje gosti odpelal u njihove opredjeljene sobe, gde su se anda na počineć podali.

Margeta je već jednu uru onak oblećena ležala na postelji te je baš hotela zadriemati, kad vani pod oblokom začuje lahko mrmljanje više osobah. — Na jedankrat

potrebitoga zlatoga keliha vkrali jesu. Žandarstvo jako zavvedava za te zločeste hudođelnike.

Zaljubljenost pripećenje na jednim parobrodu.

Po Dravi plivajućem »Malvin« zvanim parobrodu, kak iz Zimonya pišeju, ove dane po noći zbog zaljubljenosti čudno pripećenje dogodilo se, kojega pripećenja dviju ljudi življenje postalo je aldovom. Pripećenja ovoga zrokovitelji bili jesu Dukin Mikloš iz Bukarešta rođeni parobrodski težak i Sikla Anna iz Zimonya rođena težakinja. Obodvojica na parobrodu jesu stanovali, na kojim se vino bilo vozilo. Ovi mladi ljudi vu ljubljenosti bili jesu živeli. Puca nije tajila, da se već navolila dečka i da ga nakanila ostaviti. Dukin je ove zadnje noći još jedankrat prosil puca, da nek ga neostavi, nego puca ni već više hotela od njega znati, nato revolvera naprvo vzeme i spruži na puca, kugla je nesrećnoga stvorjenja srđce preko prevrtala. Dukin zatim sam sebe strelil vu srđce i taki je vumerl.

Čudnovita ženitba.

Vu Americi za ovo vreme veliko senzaciju na činila je jedna ženitba. Jedna Handrickson zvana jako bogata vdovica, koja više od poldrugi million dollarov vrednosti ima, zamuž je otišla k svojemu kućijašu Mac Hugh Patrick-ku. Ove gospe jedina kćerka je udata, koja svojim imetkom je slobodna. Kućijas je vdovec bil i od prve žene se šest dec narodilo. Ovaj blaženi človek je fijakeros bil ove gospe. Handricksonice kćerka je čisto zmješana postala radi svoje matere ženitbe, izustila je njezina majka za segurno, da nije bila pri zdravom razumu, kad se odlučila na ovu ženitbu. Nego stim si najpre millionerska gospa najmenje glavu tere. Kad se od svojega tuvaruša spomina, čisto odprto valuje da njezin izebrani nije izobražen človek, niti nikaj preštimanoga nema vu sebi, nego ona ga bude već odhranila. Nego stim se mora malo požuriti, kajti gospa je sada 58 let stara, doklam je Mak Hugh s dvemi ljetmi mlajši.

udari netko čvrsto po vratih od hodnika i odmah su se čuli glasi iz vana i iz nutra, koji su jeden drugomu odgovarali.

»Tko ste, i kaj hoćete?« — čuje se Borrijev glas iz nutra.

»Samo otvorite i već čete onda videti!« — veli glas iz vana.

»Ja samo otvaram ljudem, koje poznani!« — opet glas iz nutra.

»Anda čemo si sami otvoriti!« — bil je odgovor iz vana.

Dok se je taj dogovor vodil, stal se je i Kardos te je izašiel van na hodnik, gde je već okolo Borria našel njegovu družinu oboružanu d brejni duplenkami.

»Ako hoćete svašom kćerkom biežati — veli Borri Kardosu — »neka vam jedan od mojih slugah od straga vrata odpre, koja u vrt vode, ali kuća bi mogla biti obkolena, pak je sigurnije, ako ovde ostanete. Medjutim naše puške će tolvaje već u red spraviti.«

U to se ciela kuća do temelja uzdrma, gospodar i družina mu poskaču hitro svaki k jednomu obloku, i baš su tolvaji hoteli ogromnim trčkom se po drugi krat u vrata zaleteti, kad iz kuće od trih oblokov puške

Vu Eperješu je tifus.

Iz Eperješa pišeju, da tamo preparandiji medju mladeži je tifus beteg nastal, koj se sad po celim varašu razširil, i pod jednom pogibeljneše nastaja. Vu varašu do sad petdeset šest takovih betežnikov ima. Bez dvojenja da je zločesta voda zrokuvala ovo zgrabljivu nevolju. Varaško poglavarstvo sve načine počimlje da ovu nevolju pripreći.

Rimski otec papa siromakom.

Papa na spomen svojeg 25-og ljetosnjeg jubileuma veliku sumu penez razdelil je med siromakom. Rimski siromaki petdeset jezer lirah dobili jesu, vu Perugiju dvadeset jezer lirah poslal je papa, vu to ime, da se polovica med siromake, polovica siromaškim kuhnjam imade se dati. Njevogova rođjenoga mesta Karpineto občina deset jezer lirah dobila je s dvadeset jezerni lirami pobolsal je papaza pomoć opaticami k onoj fundaciju, koju je već prije bil načinil.

Anarkisti.

Iz Nevjorka opet glasa dobivamo od anarkistov. Redarstvo najpre pet auarkistov išće. Medju ovimi Hercel Ferencza već i prijeli jesu. Ovaj prijeli človek valualje, da drugi njegovi četiri pajdaši odlučili jesu da vu Europu nakaniju iti i više vladavcom proti življenju napadnost včiniti. Redarstvo je vu tem mnenju, da anarkisti prvlje vu jednoj pariski od anarkistov skupštini želju deluiki biti.

Samoubojni varoški obernotariuš

Iz Gjure telegrafira obavestnik, da Kiss Ferencz Győr varaša ober notariuš i namestni purgarmešter ove dane na večer vu kancelariji vu glavu se bil strelil i vumerl je. Kiss je betežljivi bil, i toga se bojal, da mu njegov imetek na nikaj dojde. Više svojim dobrim prijateljem je veksline podpišival i umirivali su njega, ako i moral bi mesto njih plattii, zato ipak njemu do 10 jezer forint vrednosti ostane. Od toga je zdvojil. Vu zadnjem svojem listu purgarskomu varaškomu meštru ovak piše. Pamet

blesnu i tri tolvaji se u krvi pred vrati valajla kanuć i rućec kakti živina od boli.

Ovak neprijazni doček tolvaji nisu očekivali, oni su stanovnike Borrijevog doma za veksle strahlićke držali nego li se je svakovim doćekom pokazalo. Ali oni su po svojem vodji glasnim glasom bili komandirani na zajednu navalu, pak su raznim orudjem skupno navalili na vrata ali puške gospodara i družine su tak uspješno svoje činile, da su tolvaji konačno od svake daljnje navale odustali, svoje ranjene pobrali te je odnieti na kola, koja su je nedaleko u pripravi čekala. Sad je postalo mirno, te su se samo iz daleka čula kola tolvajah, dok su se i ona udaljila te se već nije nikaj čulo. Činito se je, da je pogibelj minula.

Baš je Margareta dovršila svoju molitvu, koju je od straha pred minulom pogibelju izmolila te se je hotela opet u postelj leći, kad na jedan krat čuje cvrgetanje potrtog stakla na obloku, a kad se tam ogleda, vioi pri miesećini, da je staklo izbilj razbito, a na obloku joj se pokaže gadna sadjama pocrnjena glava koje oči su se svićetile, kak vuće u tmini.

Margareta prestrašena zavrisne te onak u strahu svićetna si nieke izvanredne te-

moja mi se zmesala, duže nemogu živeti. Varaša sam uvijek verno služil. Moja zadnja misel kod moje nesrećne familie biva, prosim te vzemi nje pod obrambu. Kiss Ferencz duže od 15 ljet bil Győr vzraša obernolarius i pred petimi ljetmi za verno službovanje dobil je plemenštinu. Samoubojstvo vu Gjuri je veliko senzaciju načinilo. Kiš bil je varaša jeden med najprestimaneše ljudi spadajući clovek, koga je svaki kak činovnika, tak i posebnoga za veliko cenil i preštimal.

Pripećenje vu turnu.

Od jednoga ne svagdašnjega pripećenja glas razišel se sada po francuzkih novinah. Vu Toulouse blizine Seile zvanom malom selu pripetilo se ovo dugovanje, kojemu pripećenju zroki bili jesu jeden Vales Sandor zvani 29 ljet star svećenik i zajedno onoga sela plebanuš i jedna Gasegne Jeana zvana osobito krasna mlada puca. Ove dane plebanuša i pucu takaj mrtve jesu našli vu turnu. Svećenika ruki je revolver bil. Daklje neima dvojnosti, da se nebi samoubojstvo pripetilo. Zadnje dane svakomu bilo zvano, da svećenik i puca zaljubljeni bili jesu jeden vu drugoga. Puce roditelji bojali se jesu da medju njimi nebi li nastala kakova grešna zaljubljenost, prosili jesu duhovno poglavarstvo, da nek premosti plebanuša. Ovo je i odredjeno bilo. Odlučeno vreme se već jako bilo približavalo, nego kak se vidi, ovoga spota zaljubljeniki nisu mogli podnesti, radje su samovoljno postali samoubojnik.

San Marco hercegica radl zdavanja.

Nagy Komlos občine hataru San Marco hercegica veliko imanje ima. Na kraj sela kak je već navadno, ovdí takaj cigani stanuju, koji hznoga zakona svete dužnosti ravno tak, kak i njihova druga varmegynska bratja zakonski stališ za nikaj spoznavaju. Živiju omnozavaju se, ovdí — tamo krađeu bez toga, da bi kojemu na pamet došlo matice voditelju ili budi k svećeniku kada iti. San Maco hercegi. kad su ova do znanja bila stavljena, odlučila se da ovo

cigansko plemo s lepim nagovorom na pravi put obrne. Nego sva ova badava bila jesu, nesu hoteli spoznati zakonite dužnosti, samo onda se jesu iz prijateljiji s tim mišljenjem, kad je hercegica četerdeset korun obećala svakomu pojedinomu paru, koj bude pred svećenika, došel. Prošastnoga tjedna tri pari već zdani biti jesu poljeg zakona, ovi drugi pako potomtoga na red došli budu. Hercegica još njim je i to učinila, da k zakonskim stališu potrebite svedočbe njim je takaj i to na svoje stroške priskrbela, po takvim veliko ufanje ima se da vu Nagy Komlos hataru čudnoredosti življenje za kratko vreme bude se jako poboljšalo.

Zaljubljenost.

Pred nekulikimi tjedni prije toga v glavnom gradu vu jednoj maloj oštariji Markuš Jožef mesarski detič strelil je Pogany Gizellu zvanu svoju drugu, zatim pako na sebe obrne oružje i sebe težko rani s revolverom. Njega su vu Rokuš špital odpegljali, od kud je sada zvraceni došel van. Naravski redarstvo ga takí zadržale. Kod oberkapitanom je skrušeno valuvanje učinil. Rekel je, da bez svake na prvo odlučenošti s nagovarjanjem dozval je pucu vu oštariju. Radi siromaštva nebi si nju mogel za ženu vzeti, zato se odlučil da prvo nju, onda pako sam sebe izkonča, ar tak čuti, da bez žuje živeti nije mogući. Po spitanju vu pravdenoga stola rešt odeguali jesu nesrećnoga cloveka, proti kojemu radi clovečanske krvoločne grehote suda budu držali.

Nesrećno obhodeć konzul.

Iz Nevjorka telegrafiraju, da je tamo pomiluvanja vredno pripećenje zrokuvala Martin Baltimorei austriaskog magjarskog konzula nesrećnost. Konzul koj je više danov beteguval, ove dane je iz stolca doli opal i tak se pobil. da je vu onim hipu dušu izpusil.

Izniknuta učenička gospodčina.

Dali jesmo već glasa od Friedliber Ignaca sveučilista profesora kćerke Irma sva-

ne izniknutja. Mlada ova krasna gospodčina, koja je na sveučilista bila poslušiteljica, minućega ljeta novembra dvadeset i devetoga izniknula je nekam od svojih roditeljev stana, i od onoga vremena se ni više nazad navrnula. Prije, nek bi bila nakanila oditi, kroz celi tjeden je turobna hodila. Črez celi dan ni se spominala, nego uvek samo je suze ronila. Nego svoje žalosti zroka, nikomu povedati hotela. Vu dvojnosti bivši roditelji iskali su mrljivo svoju k čerku sve povsud, nego badava. Nu sad su nju ipak našli nego mrtvu. Iz Salk szentmartina javi obavnesnik, da tamo februara dvadeset osmoga Dunaja slapi jedno, okolo šestnajst ili osemnajst ljet staro elegantno oblečeno ženskoga spola mrtvo telo hitili jesu na breg. Vu finu rubaču ovo ime bilo je zašto Irma. Občine poglavarstvo mrtvoga tela opis poslalo je na nadkapitanski ured, koj opis je Revay Anton redarstva činovnik dal na znanje izniknute učeničke gospodčine njezinomu otcu, da mrtvica pri času bude njegova kćerka. Friedliber profesor je takí odputuval vu Szalkszentmarton i konstataril je, da pokojnica iz bilja je njegovo nesrećno mlado dete. Taki je dal i nju pokopati vu uom mestu, koja sobum bila je odnesla vu grob žalosnoga pripećenja tajnosti.

Samoubojni soldat.

Vu Ludovika Akademiji vu glavu se je strelil Vis Janoš havédski oficirski sluga. Gospodar njegov dade mu jednu forintu vu ruku i pošle njega po večerju. Vis Janoš je preobladala vrazja jakost, prije spije jednu kupicu vina od leitinatovoga forinta, poslje kako popi celoga. S velikim strahom ide nazad vu kasarnu, doklam je njegov gospodar večerju čekal, dot čas se on vu glavu bil strelil. Po takvim načinom je on ta dal svoje življenje za jeden forint.

Sneg je otrov.

Vu Bulgariji tak zvanom mestu Nis, pred nekulikimi daní je nekuliko školskih decah vu špital došlo. Na svakim pojavljenje od otrova videlo. Deca kad su iz škole šli, snega su jeli na vulici. Od onoga vremena boljuju. Otrova simptomije su baš takove kak opiuma otrovnosti. Vračitelju nikak nemreju doznati, po kakovim načinom mogla jesu otrovljena postati deca, od friško padajućega snega.

Gubona árak. — Ciena žitka.

I m.-mázsa.	I m.-cent.	kor fill.
Buza	Pšenica	15 00 —
Zab	Zob	11,50 —
Rozs	Hrž	11,00 —
Kukoricza uj	Kuruza nova	12 50 —
» » ó	» stara	12 80 —
Árpa	Ječmen	11,00 —
Fehér bab uj	Grah belí	14 00 —
Sárga » »	» žuli	16 00 —
Vegyes » »	» zmčšan	1,600 —
Lenmag	Len	24,00 —
Bükköny	Grahorka	12,00 —

Odgovorni urednik:

MARGITAI JOZSEF.

lesne jakosti i gjejernosti, skoči k obloku. Započne očajna borba. Ona j tolvajja pograbila za njegove duge crne lasi, te se je pod oblokom na pod hitila i pri tom je toljavovu glavu za sobom potegnula tak, da mu je jabučica u vratu bila na rub obločne police pritisnuta te mu se je tim dihanje zaprilo i on je počel muklo hriпати.

Tolvaji izvana, kad su videli svoga vodju u pogibelji, vlekli su ga te su ga hoteli svun silom osloboditi, ali badava, mišice mu popuste, još jedan krat muklo zahrgrli a onda mu se obnemoglo tielo spusti kakti mokri čanjek i ostane kakti bez duše izvana viseć, doćim je Margareta glavu sve više k sebi dole vlekla.

Kad su to njegovi pajdaši videli, prestrašili su se i pobiegli.

Kada pak su njezin otac i Borri u njezinu sobu nahrupili, našli su ju napodu ležeću, svu bledu, te još uvijek tolvajja za lasi držeću, koj već, kak se je činilo, niti nije dihal.

Ali kad su ga iz ruk Margaretinih oslobodili i u sobu potegnuli, oživelo i farbe dobilo je njegovo lice, te je počel bluditi govoreć: »Samo sve pokolite i sve vužgite. Dakako da nije znal gde je.

Kad pak je Kardoš čul njegove rieči oasupnul se je, jer glas mu je bil poznat,

pak za to se približi postelji, na koju su ga bili položili i na svoje začudjenje vidi, da taj tolvaj nije nitko drugi nego njegov budući zet Degreš.

Stoprvi drugi dan je Degreš došel k sebi. Kad su već gospodin Kardoš i kćerka mu Margareta otišli. I onda su ga Borrievi slugi zvezali i predali sudu. Ostali tolvaji bili su na hitrom za tim svi polovljeni i takaj sudu predani. Sud nije se dugo zavlačil, jer je baš onda bil proglašen prieki sud, te je već za tri dana bilo za njega i njegovih šest pajdašah sedem galgih podignjeno. Degreš je kakti okorieh griešnik bez požaluvanja na stupu poginul, bez da je prije saznal, čija ruka ga je pravici u ruke predala.

Čudnovato je svoj život Margareta dokončala, jer je od onog vremenom kad su Degreša iz njezinih ruk oslobodili, je ona uvijek ležala u bezsviestici te je baš on hip strah, kojega je pretrpela ju je ubil.

Kad se je izpoviedila, je rekla: »Ja sam ga na njegovih lasih u mojih rukah prepoznala, ali sam ga morala držati i pravici u ruke predati, jer bi drugčije jedno ili više umorstvih imal na svojoj duši, a možit i dapače — moga oca!»

Em. Kollay

Legjobbajk saját nemükben a

MAGGI

élelmiszerek.

334 *—18

Minden család számára legnagyobb értékkel bírnak.



Maggi izesítésre
minden leves-, bouillon-, mártás-
s főzeléknek stb.
megleponen jó ízt kölcsönöz.
Néhány csöpp elegendő.
Uvegecskében 50 fillértől kezdve.

CONSOMMÉ-TOKOK

táplálóleves készítésére
1 tok egy adaggal 12 f.,
1 „ két „ 20 „
Egyszerben, forró víz
ráöntése alatt, lehet
minden egyéb hozzáte-
tel nélkül, azonnal elő-
állítását.

FRANCZIA LEVESEK

kétadagos táblákban dbja 15 fillér
Erődös, könnyen
emészthető, egész-
ges levesek, melyek
csupán víz hozzátelevvel
azonnal előállíthatók.
19 különféle fajttában

Egy kísérlet meggyőzőbb mint bármely reklám

Minden fűszer-, csemege-kereskedésben és drogeriában kapható.

Hirdetések
felvétetnek lapunk ki-
adójavatalában.

H á z e l a d á s.

Csáktornyan a Zalauvári-utczában (lovassági laktanya mellett) levő ház, mely áll: 1 üzlethelyiség (jelenleg pékműhely) és 3 szobából, továbbá 2 hold kert, istálló, pajta stb. hozzátartozók f. évi május hó 1-ére juttányosan eladó, esetleg bérebe vehető. Bővebbet a tulajdonosnál

DEUTSCH EDÉNÉL

Pálovecz.

895 2—5

Fölhivás!

12 forinttól 15 forintig

készülnek műhelyemben remek szabásu divatos férfiföltönyök, föltők mérték után a legfinomabb gyapjuszövetekből

TIMÁR LAJOS
férfiszabó terme

Budapest, VIII., Gyöngyösi-utca, 9., I. em.

Vidéki rendeléseknél egy mintaruha mértékül beküldendő

Vidékre ha 4 ruhát rendelnek egy helységben, odaküldöm utazó szabászomat divatos, gazdag posztóminta gyűjteményemmel, bemutatás és pontos mértékvétel miatt.

899 1—*

Katóságilag engedélyezett végeladás!

Van szerencsém a n. é. közönség b. tudomására adni, hogy üzletem teljes felhagyása miatt az összes rak-táron levő árukat u. m. női- és férfi divatkelmét és divatcikket, vászonárut, parchetot, mosókel-mét, szőnyeget, gyapju és selyemkendőket, nap-és esőernyőket, női- és férfi fehéreneműket **1. é. április 15-ig** készpénzfizetés mellett a bevásárlási áron alul minden elfogadható áért eladom.

Kiváló tisztelettel

MAYER S.

860 9—

Goldberger Károly

kárpitos és diszitó üzlete Warazsdon.

Van szerencsém ezennel a n. é. közönség b. tudomására hozni, hogy Warazsdon egy

kárpitos és diszitó

üzletet nyitottam.

E szakbani teljes képzettségem és sok évi tapasztalataim abba a kellemes helyzetbe juttatnak, hogy t. rendelőmet teljesen kielégíthessem.

Mindenemű kárpitos és diszítést munkálatokat pontosan, ízlel-tesen és juttányosan készítek. Szives megrendeléseit kerve maradtam ki-váló tisztelettel

Goldberger Károly

kárpitos és diszitó Warazsdon.

896 2—3

A Richter-féle
Liniment. Caps. comp.
Horgony-Pain-Expeller
egy régi kipróbált háziser, a mely már több mint 33 év óta meg-bizható bedorzóesődi alkalmazatik lézvénye-nél, cszuzni és meghűtés-ek-nél.
Intés. Súlyabb utánzatok miatt bevasárlaskor óvatosa-k le-gyünk és csakis eredeti uvegeket dobozokban a „Horgony” védjeggyel és a „Richter” czegjeggyel fogad-junk el. — 80 f., 1 k. 40 f. és 2 k. árban a legtöbb gyógyszerárban kapható. Főraktár: Török József gyógyszeresze-nél Budapesten.
Lichter F. Ad. és tarsa,
cszuzni és kár. udvari szallitók Rudolstadt.

791 25—30

„Jövendő”

irodalmi és politikai ujság.

Szerkesztik: Bródy Sándor, Ambrus Zoltán és Gárdonyi Géza.

Megjelenik minden vasárnap.

Egyes füzet ára 20 fillér.

Kapható Fischel Fülöp (Strausz Sándor) könyvkereskedésében Csáktornyan.

Árverési hirdetmény kivonat.

A csáktornyai kir. jbiróság mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy Zakal Henrik ügyvéd által képviselt Novák Ferencz végrehajlatónak Jllias Józef végrehajlást szenedő elleni 57 k. 40 f. tökekövetelés és jár. iránti végrehajlasi ügyeben a nagykanizsai kir. törvényszék és a csáktornyai kir. jbiróság területén levő IV. hegykerületi 30 tk. 167 hrsz. 320 □ öl területű belseőség melyen 34 népsorsz. ház is létezik 406 k., 168 hrsz. 1100 □ öl szőlő 306 k. 1009 tkvben felvett legelő jutalék 94 korona és 1351 tkvben felvett legelő jutalék 94 kor. kikiáltási árban az árverést ezennel elrendelte és hogy a fentebb megjelelt ingatlanok

1903. évi ápril. hó 3-án d. e. 10 órakor

a VI. hegykerületi község házában megtarlandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alul is eladatni fognak.

Az árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becslésének 10% át készpénzben, vagy az 1881. LX. t. cz. 42. §-ban jelelt árfolyammal számított és az 1881. évi november 1-én 1303 sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ban kijelölt óvadékképes papírban a kiküldött kezéhez letenni vagy az 1881. LX. t. cz. 70. §. értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt beszoállatni.

Kir. jbiróság, mint tkvi hatóság.

Csáktornya, 1903. jan. 22-én. 897

F a e l a d á s.

Jó minőségű, szép száraz

— b ü k k f á t —

szállít — a csömödéri állomáshoz

100 mm. berakva — 94 K.-ért

Schwarz Mór

Kebele.

894 1—3

u. p. Dobronak.

• Szőlőugast ültessünk

minden ház mellé és házi kertjeinkben.



Ere azonban nem minden szőlőfaj alkalmas, (hár mind kuszó termése ű, mert nygvolbrése ha megnő is, termés nem hoz, ezért sokan nem értékel éreményét eddig. Hol lúgvanak elhatároztuk az egész szőlőterületen idején a legkiválóbb mustatály és más édes szőlőkkel.

A szőlő használatban mindenütt megterem s nincsen oly ház, melynek fa a mellett a legcélszerűbb gondoskodással felnevelhető nem volna, ezek kivül más életlethez, kerteknek, kerítéseknek stb. a legremekebb díszre is alkalmas, mert minden évben terem.

A fajok ismeretéseire való alkózó szíves énynyomatú katalógus bár, nek ingyen és bérmentve küldetik meg, aki címét egy levelezőlapon tudatja.

Ernelékt első szőlőültetvénytelep Nagy-Kágya, u. p. Székelyhid.

K I A K A R

egyéves önkéntes

LENNI?

Mindazon ifjak, kik az előírt iskolákat nem végezték, előkészültségükre és foglalkozásukra való tekintet nélkül megszerezhetik az **egyéves önkéntesi jogot**. Aki már sor alatt állott, elkészült. **Születési év közzétendő.**

Prospektust ingyen és bérmentve küld:

== LICHTBLAU ALBERT ==

a katonai előkészítő tanf. igazgatója, Debreczenben.

Tanbizottság: eddei **DRAGENTZ JÁNOS** ny. ezredes és németújfalusi **SIMONFFY GYULA** ny. huszár alezredes és **JÁROSSY LAJOS** ny. százados.

Felügyelő: a nm. vallás- és közokt.-ügyi m. kir. miniszterium megbízásából a tank. kir. főigazgató. 810 1—2

Teljesen jó karban levő

zongora

helyszüke miatt eladó.

Bővebb felvilágosítással szolgál

Czehenter Ilona

óvónő, Muracsány. 898 1—

FISCHEL FÜLÖP (STRAUSZ SÁNDOR)

könyvnyomdája

Csáktornyan

a legujabb gyorsajtókkal és diszes új betűkkel van felszerelve.

Elvállal minden néven nevezendő

könyvnyomdai munkákat,

u. m. névjegyek, levélfejek, meghívók, eljegyzési-, esketési- és gyászjelentéseket, — számlák,

körlevelek, hivatalos- és magánnyomtatványokat, röpiratokat, műveket stb. stb.

bármely nyelven és kivitelben

a legjutányosabb árak mellett.